

РЕШЕНИЕ

№ 25627

гр. София, 24.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав, в
публично заседание на 24.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **8726** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица] срещу Решение № Ж-602/09.07.2025 г. на КЕВР, с което на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката, във връзка с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, е дала следните задължителни указания на „Електроразпределение Юг“ ЕАД /ЕР Юг/: 1./ в четиринадесет дневен срок от получаване решението „Електроразпределение Юг“ ЕАД да заплати на клиента, за обекта, с ИТН 1292227, находящ се в [населено място], общ. Р., обл. П., неустойка в размер от 50 (петдесет) лева, определен съгласно чл. 45, ал. 1 и ал. 2 от ОУ на ЕР Юг, за времето, през което обектът на клиента е останал без снабдяване с електрическа енергия по вина на ЕР Юг повече от 24 (двадесет и четири) часа за установения период с продължителност 1 ден, 16 часа и 23 минути или (40 часа и 23 минути), съобразно мотивите на настоящото решение и по начин, заявен от клиента; и

2./ в едноседмичен срок след приключване на дейностите по т. 1 „Електроразпределение Юг“ ЕАД да представи на Комисията доказателства за изпълнението им.

В жалбата се сочи, че оспореното решение е нищожно поради липса на материална компетентност на регулаторния орган, а при условията на евентуалност незаконосъобразно поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целите на закона. Твърди се, че диспозитивът на оспореното решение е несъвместим с правомощията на КЕВР. Регулаторните

компетенции на Комисията са изброени изрично в закона и по-специално в чл. 22 ЗЕ, чл. 76 ЗЕ и чл. 142 от НЛДЕ. КЕВР не разполагала с правомощие да разглежда жалби на клиенти/ ползватели на разпределителните мрежи, с които се цели да се уредят последиците от неизпълнение на договорни задължения на лицензиантите (операторите на разпределителната мрежа). Същото е постановено свръх петутим и извън предвидената материалноправна компетентност на КЕВР. Споровете за съществуването, дължимостта, изискуемостта и заплащането от ЕР ЮГ ЕАД на обезщетения по сключени договори за ползване на електроразпределителна мрежа са гражданскоправни и подлежат на разглеждане от общите граждански съдилища, поради което извън компетентността на регулатора е да се произнася по тях. КЕВР не е овластена да преценява в кои случаи и по какъв ред или в какъв размер може да възникне неустойечно вземане и да се разпорежда за удовлетворяване на претенция за заплащане на такова вземане на клиента, в нарушение на институционалната компетентности на органа и в противоречие на ОУ и закона. Сочи още, че ОУ се одобрявали от Комисията (чл. 136 НЛДЕ), но те не били административен акт е упражняването на произтичащите от тях права и/или задължения на клиента и/или лицензианта е извън регулаторния контрол, който КЕВР упражнява. Твърди се още, че ако бъде възприето, че КЕВР е компетентна да решава въпроса, който е повдигнат с жалбата на г-жа О., обжалваният акт е постановено при съществени процесуални нарушения и по-точно, липсва анализ на относимите факти и обстоятелства, от които да може да се направи обоснован извод, че дружеството има вина и следва да понесе договорната отговорност по чл. 45 ОУ. Искането до съда е оспореното решение да бъде прогласена за нищожно, а в условията на евентуалност да бъде отменено, като незаконосъобразно. Претендира разноски.

В проведеното открито съдебно заседание, жалбоподателят, чрез процесуалния си представител юрк. С. , поддържа жалбата си по подробно изложени доводи в последната и моли за отмяна на оспорения акт. Претендира разноски.

Ответникът - Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, чрез процесуалния му представител юрк. П., моли жалбата да бъде отхвърлена. Счита, че оспореното решение на КЕВР е правилно и законосъобразно, издадено от компетентен орган в рамките на неговите правомощия. Подробни съображения за неоснователността на жалбата са изложени в депозираното по делото становище. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Л. Л. О., редовно призована, не взема становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура - редовно уведомена, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, след като обсъди доводите на страните и въз основа на представените по делото доказателства и вътрешно убеждение, приема за установено от фактическа страна следното:

С решение № Ж-602/09.07.2025 г. на КЕВР, с което на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката, във връзка с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, е дала следните задължителни указания на „Електроразпределение Юг“ ЕАД /ЕР Юг/: 1./ в четиринадесет дневен срок от получаване решението „Електроразпределение Юг“ ЕАД да заплати на клиента, за обекта, с ИТН 1292227, находящ се в [населено място], общ. Р., обл. П., неустойка в размер от 50 (петдесет) лева, определен съгласно чл. 45, ал. 1 и ал. 2 от ОУ на ЕР Юг, за времето, през което обектът на клиента е останал без снабдяване с електрическа енергия по вина на ЕР Юг повече от 24 (двадесет и четири) часа за установения период с продължителност 1 ден, 16 часа и 23 минути или (40 часа и 23 минути), съобразно мотивите на настоящото решение и по начин, заявен от клиента и 2./ в едномесечен срок след приключване на дейностите по т. 1 „Електроразпределение Юг“ ЕАД да представи на

Комисията доказателства за изпълнението им.

Административното производство е започнало по жалба с вх. по жалба с вх. № Е-11Х-00-176/28.05.2025 г., подадена от Л. Л. О. срещу „Електроразпределение Юг“ ЕАД. Предмет на жалбата е възражение срещу прекъснато снабдяване с електрическа енергия на обект ИТН 1292227, находящ се [населено място], общ. Р., обл. П., в периода от 21.12.2024 г. до отстраняване на аварията, както и отказа на ЕР Юг за изплащане на неустойка по реда на чл. 45 от Общите условия на договорите за достъп до електроразпределителната мрежа и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД (ОУ).

С писмо изх. № Е-11Х-00-176 от 02.06.2025 г. изпратено от КЕВР и адресирано до „Електроразпределение Юг“ ЕАД., на основание чл. 142 и чл. 143 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката /НЛДЕ/ жалбата депозирана от Л. Л. О. е изпратена за разглеждане по компетентност и извършване на проверка по реда Общите условия на договорите за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД.

С писмо вх. № Е-11Х-00-176 от 10.06.2025 г. „ЕР ЮГ“ ЕАД на основание чл. 143, ал. 4 от НЛДЕ и чл. 60, ал. 1 от ОУ на ЕР ЮГ ЕАД, е изразила становище по жалбата., като е посочило, че жалбата съдържа претенция за изплащане на неустойка по чл. 45, ал.1 и ал. 2 от ОУ на ЕР ЮГ във връзка липса на електрозахранване в района на обект на О., находящ се [населено място], общ. Р., обл. П. на 21.12.2024 г. Посочено е, че в периода от 21.12.2024 г. до 31.12.2024 г. били регистриране тежки метеорологични условия изразяващи се в силен снеговалеж, силен вятър и множество паднали дървета, вследствие на което бил засегнат захранващия район извод Б от трафопост /ТП/ 2 [населено място]. Посочва, че са разгледали претенцията на О. за заплащане на неустойка по чл. 45, ал. 1 и 2 от ОУ, но предвид това, че обектът ѝ за период от 13 месеца назад от събитието няма отчетено количество електрическа енергия и във връзка дадени задължителни указания с т. 3 от Решение № ПАМІЗ от 26.02.2025 г. на КЕВР от извършена извънредна проверка на ЕР ЮГ ЕАД, същият не подлежи на изплащане на обезщетение поради това, че обектът е бил без доставка на ел. енергия за повече от 24 часа.

На основание чл. 145, ал. 1 от НЛДЕ е изготвен доклад от Дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ с вх. № Е-ДК-854 от 04.07.2025 г.

На 09.07.2025 г. е проведено закрито заседание на КЕВР, на което е разгледана административна преписка, образувана по жалба с вх. № № Е-11Х-00-176/28.05.2025 г., подадена от Л. Л. О. и е взето атакуваното решение, обективиран в последствие в решение № Ж-602 от 09.07.2025 г. – предмет на настоящото производство.

По делото като доказателства са приобщени, представените с жалбата и с административната преписка писмени документи.

За разкриване на обективната истина в хода на съдебното производство е допусната и изслушана съдебно-техническа експертиза, приета от съда като компетентно, безпристрастно изготвена и като неоспорена от страните по делото.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

По допустимостта:

Решение № Ж-602 от 09.07.2025 г. е връчено на жалбоподателя на 16.07.2025 г. Жалбата, с която се оспорва решението е подадена с входящ номер на КЕВР е от 28.07.2025 г., в рамките на срока за оспорване по чл. 149, ал. 1 от АПК. „Електроразпределение Юг“ ЕАД е активно легитимирано да обжалва лице, адресат на оспорения индивидуален административен акт и по този начин са накърнени интересите му.

С оглед на изложеното съдът приема, че жалбата е процесуално допустима и следва да

бъде разгледана по същество относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Преди да разгледа спора по същество, съдът следва да се произнесе по направения от жалбоподателят довод за нищожност на обжалвания административен акт, тъй като е постановен извън рамките на материалната компетентност на регулаторния орган и при неспазване на установената форма на акта. Настоящият съдебен състав не споделя доводи на жалбоподателя за нищожност на акта, по следните съображения:

Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му, не поражда правните последици към които е насочен. Критериите (изискванията) за законосъобразност на административните актове са нормативно определени и са: компетентност на автора на административният акт, спазване на формата, предвидена в закона, спазване на административнопроизводствените правила, спазване на материално правни разпоредби, приложими за съответния АА и съответствие с целта на закона. Всяко изключително тежко нарушение на тези признаци може да има за последица нищожен АА. Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. Порокът във формата е основание за нищожност само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и от там на липса на волеизявление. Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административният акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора, т.е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма и липсата на каквото и да е основание и изобщо възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание, би довело до нищожност на посоченото основание. Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

В настоящия случай се установи, че решение № Ж-602 от 09.07.2025 г. е постановено от компетентен държавен орган, в рамките на очертаната му от Закона за енергетиката /ЗЕ/ материална компетентност, при спазване на установените процесуални правила и в съответствие с целта на закона.

Обжалваното решение на КЕВР е постановено по повод постъпила до Комисията жалба по реда на чл. 22 от ЗЕ. КЕВР е колективен орган от 9 души, като решението ѝ е взето с три гласа „за“, от които двама от членовете на Комисията със стаж в енергетиката. Поради изложеното, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган в кръга на предоставените му по закон правомощия, при необходимия кворум и мнозинство за вземане на решението .

Неоснователни са доводите на жалбоподателя, че решението на административния съд е недопустимо като постановено срещу недопустима жалба. Сезиращата административния орган жалба е подадена от лице притежаващо правен интерес от оспорване на акт – Л. Л. О. и при съобразяване на приложимата правна уредба по чл. 22 от ЗЕ и чл. 142 -149 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Решението отговаря на изискванията за писмена форма по общата норма на чл. 59 ал.1 от АПК.

В съответствие с чл. 22 ал.5 от ЗЕ, когато Комисията приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона. Съгласно чл. 22, ал. 7 от ЗЕ редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове се уреждат в наредбата по чл. 60, а именно Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката /обн. в ДВ, бр. 33/05.04.2013 г./ Съгл. чл. 22 ал.3 от ЗЕ, КЕВР може да съдейства за доброволно решаване на спора в двумесечен срок от подаване на жалбата. По преписката няма данни и не се твърди КЕВР да е упражнила това си право. Жалбата на Л. Л. О. е изпратена от КЕВР за становище на „Електроразпределение Юг“ АД.

По жалбата и предвид депозираното становище по нея е изготвен доклад по случая от КЕВР /съгл. чл.145 от Наредба 3/13г. /. Проведено е закрито заседание на КЕВР на 09.07.2025 г., като е взето решение по жалбата /съгл. чл.147 от Наредба 3/13 г./. Въз основа на взетото решение от Протокол № 204/09.07.2025 г. на закрито заседание, е издадено и обжалваното Решение № Ж-602 от 09.07.2025 г. на КЕВР, което обаче е прието е прието при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и е в противоречие с материалноправните разпоредби и целите на закона.

Основателни са възраженията на жалбоподателя за допуснати съществени процесуални нарушения по реда чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, липса на мотиви и необсъждане на съществените факти и доводи от КЕВР, което по същество е довело до постановяване на един необоснован акт.

В т. 1 от обжалвания съдебен акт, КЕВР е дала указания на жалбоподателя да заплати на клиента, за обекта, с ИТН 1292227, находящ се в [населено място], общ. Р., обл. П., неустойка в размер от 50 (петдесет) лева, определен съгласно чл. 45, ал. 1 и ал. 2 от ОУ на ЕР Юг, за времето, през което обектът на клиента е останал без снабдяване с електрическа енергия по вина на ЕР Юг повече от 24 (двадесет и четири) часа за установения период с продължителност 1 ден, 16 часа и 23 минути или (40 часа и 23 минути), съобразно мотивите на настоящото решение и по начин, заявен от клиента.

КЕВР в изпълнение на правомощието си по чл. 21, ал. 1, т. 4 и 5 ЗЕ одобрява общите условия на договорите, предвидени в този закон и одобрява правила за работа с потребителите на енергийни услуги. Безспорно е, че жалбоподателят притежава лицензия за дейността "обществено снабдяване с електрическа енергия" на обособена територия. Неразделна част от лицензията са правилата за работа с потребителите на енергийни услуги и утвърдените общи условия на договорите, според чл. 49, ал. 2, т. 4 и 7 от Наредба № 3. Съобразно чл. 38в, ал. 1 ЗЕ енергийните предприятия, каквото предприятие безспорно е и жалбоподателят, според легалната дефиниция на § 1, т. 24 ДР на ЗЕ, изготвят и представят за одобрение в комисията правила за работа с техните потребители на енергийни услуги. Крайният снабдител продава ел. енергия при публично известни общи условия, според чл. 98а, ал. 1 ЗЕ. Условията и редът за одобряване на общите условия на договорите по този закон, за одобряване на правила за работа с потребителите на енергийни услуги се определят с наредба - чл. 60 ЗЕ. Това е Наредба № 3, според § 4 от заключителната ѝ разпоредба.

В глава осма „Отговорност за неизпълнение и неустойки“, Раздел I „Отговорност на ЕР Юг“ по конкретно в чл. 45, ал. 1 от Общите условия ЕР Юг, служебно известни на съда и общодостъпни на сайта на дружеството жалбоподател е предвидено, че в случай, че обект на Клиент остане без снабдяване с електрическа енергия по вина на ЕР Юг повече от 24 (двадесет и четири) часа, ЕР Юг дължи на Клиента неустойка в размер на 30 лв. (тридесет лева), а в случай, че преустановяването на снабдяването с електрическа енергия по ал. 1 е с продължителност над 36 (тридесет и шест) часа, ЕР Юг дължи на Клиента допълнително неустойка в размер на 20 лв. (двадесет лева) за всеки започнал период от 12 (дванадесет) часа, през който Клиентът е без

снабдяване с електрическа енергия – ал. 2. Това обезщетение не изключва правото на Клиента да претендира за реално причинените му от ЕР Юг имуществени вреди по реда, предвиден в действащото законодателство.

В административния акт липсва изложение въз основа на което да се формират изводи кои твърдения на заинтересованата страна е прието за основателно и кои от установените факти в административното производство са субсумирани от административния орган под разпоредбата на чл. 45, ал. 1 и 2 от Общите условия на дружеството, за да се изведе заключение, че е осъществен фактическият състав на цитираното правило и извода за дължимост на неустойка от страна на жалбоподателя.

Дадените задължителни указания от КЕВР не се предшества от мотиви, които да съдържат конкретни насоки за дължимото поведение от „ЕР Юг“, тъй като в мотивите на решение не е обсъдено направеното от страна на жалбоподателя възражение, че в периода от 21.12.2024 г. до 31.12.2024 г. са били регистрирани тежки метеорологични условия изразяващи се в силен снеговалеж, силен вятър и множество паднали дървета, вследствие на което бил засегнат охранявания район извод Б от трафопост /ТП/ 2 [населено място]. Наред с това в акта липсват и мотиви относно възражението на жалбоподателя, че претенцията на Л.О. за заплащане на неустойка по чл. 45, ал. 1 и 2 от ОУ е неоснователна, тъй като на същата не се дължи неустойка предвид обстоятелството, че обектът ѝ за период от 13 месеца назад от събитието няма отчетено количество електрическа енергия, както и не взето предвид дадени задължителни указания с т. 3 от Решение № ПАМ-3 от 26.02.2025 г. на КЕВР от извършена извънредна проверка на ЕР ЮГ ЕАД. Тези факти е следвало да бъдат обсъдени от КЕВР и са от съществено значение, тъй като съгласно заложеното в Програмата на МЕ за условията и реда за предоставяне на цели за финансова подкрепа на битови крайни клиенти на електрическа енергия, останали без електроснабдяване в периода от 21 декември 2024 г. до 31 декември 2024 г., обектите на битови крайни клиенти на електрическа енергия с нулева консумация за последните 13 месеца, са изключени от обхвата на обезщетенията. Като не са обсъдени посочените по-горе факти не може да се изследва и наличието на вина на електроразпределителното дружество и оттам възникването на неустоечното задължение.

Бланкетното посочване на клаузата за неустойка не изчерпва и не покрива минималните стандарти за съдържанието на административният акт съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от АПК. Излагането на фактически и правни основания, които си кореспондират, е изискване за законосъобразност на административния акт, съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Липсата на фактически и правни основания или тяхното несъответствие на предмета на акта е самостоятелно основание за отмяна на акта.

Не е взето отношение от административния орган и относно факта, защо е приел, че дава указания по прилагане на закона, след като се е основал на текст от Общите условия за достъп до електроразпределителната мрежа и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, които са част от договорните отношения на жалбоподателя и неговите клиенти. Следва да се посочи, че спорът между доставчика и потребителите на електроенергия относно неизпълнението на задължение по ОУ, е граждански такъв и подлежи на разглеждане по общия исков ред по ГПК. Действително в правомощията на КЕВР, съгласно чл. 21, ал.1, т.4 от ЗЕ е да одобрява общите условия на договорите, предвидени в този закон, но в случая се касае за изпълнение на конкретни клаузи от вече одобрени общи условия на договор, който впоследствие е сключен между доставчика и конкретен потребител. По-конкретно отношенията относно възникването на задължение за заплащане на неустоечно обезщетение по чл. 45, ал. 1 и 2 от ОУ и в посочения от комисията размер е такова по изпълнението на договорното правоотношение между Електроразпределение Юг ЕАД и потребителя Л. Л. О.. Техният характер е гражданскоправен и спорът следва да се разгледа по реда на ГПК. В този смисъл е и решение № 2981 от 08.03.2021 г., постановено по адм.дело № 6700/2020 г. по описа на ВАС, Трето отделение.

Неизясняването и необсъждането от страна на КЕВР на тези относими за спора обстоятелства,

прави решението й немотивирано и изводите й необосновани. Липсата на съображения по важни за решаването на спора въпроси се явява пречка и за преценката на съда, относно законосъобразността на оспорения административен акт.

Предвид изложените съображения, настоящият състав намира, че оспореното решение на КЕВР следва да се отмени и преписката се върне на Комисията за ново произнасяне.

По разноските по делото:

Предвид изхода на спора следва да бъде уважено искането на жалбоподателя за присъждане на разноските по делото, в общ размер на 332.34 евро, от които 25.56 евро - държавна такса, 204.52 евро - депозит за вещо лице и 102.26 евро, юрисконсултско възнаграждение.

Водим от горното и на основание чл. 172 ал. 2 от АПК, Административен съд - София град, III –то отделение, 70-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], Решение № Ж-602/09.07.2025 г. на КЕВР.

ВРЪЩА преписката на Комисията за енергийно и водно регулиране за продължаване на административното производство, при спазване на дадените указания по прилагане на закона.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], разноси в общ размер на **332.34 евро**

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от получаването му.

СЪД

ИЯ: